

ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

The Readiness of Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 21 in Preparation for the ASEAN Community

ชุตินันต์ ยาวะระ¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ², รองศาสตราจารย์ สมชาย วงศ์เกษม²
¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 2) เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

จำนวนประชากร จำนวน 1,453 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และสุ่มอย่างง่ายตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยทดสอบหาค่าแปรปรวน (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

คำสำคัญ : ความพร้อม / อาเซียน

Abstract

The purpose of the research is 1) to investigate preparation of schools under the Office of Secondary Educational Service Area 21 for the ASEAN Community, 2) to compare the preparation for the ASEAN Community regarding status and size of schools, and 3) to explore strategies for the schools in preparation for the ASEAN Community. The samples were 350 school personnel who were selected from 1,453 school personnel. The samples were selected by the stratified random sampling and simple random sampling. The Krejcie & Morgan method was employed for calculating the sample size. The instrument was a questionnaire. F-test (One way ANOVA) and the Scheffe' method was employed for the research.

Results of the research are as follows:

1. The overall readiness of the schools in preparation for the ASEAN Community was at a high

level. The four highest rated items of the readiness were quality of students, supporting factors, management, and learning process.

2. The readiness of the schools for management and quality of students, regarding the different statuses and sizes of schools, was different at the .05 level of the statistical significance.

3. The overall opinions of the school administrators and teachers towards the readiness in preparation for the ASEAN Community regarding the different sizes of schools were not different.

4. The research suggestions are as follows :

4.1 More financial support should be provided in preparation for the ASEAN Community from both internal and external organizations.

4.2 Cooperative networks should be established by external and internal organizations.

4.3 Knowledge and professional skills of teachers, especially student centered activities, should be developed continuously.

4.4 English camp and English activities should be organized for students. They will improve their English for communication and English for further study.

Keywords: Readiness / ASEAN

บทนำ

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้มีการแข่งขันทางความรู้ เศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้นโดยเฉพาะในปี 2558 ที่ประเทศในกลุ่มอาเซียนจะรวมตัวกันเป็นหนึ่งเดียวภายใต้การใช้กฎบัตรอาเซียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กและเยาวชนไทยรับมือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีสติและรู้เท่าทัน สถานการณ์ กระบวนการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ควรประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดกิจกรรม ที่มุ่งเน้นภารกิจการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและเจตคติ (กรมอาเซียนศึกษา. 2552 : 5)

รัฐบาลไทยได้ร่วมมือกับอาเซียนในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความเจริญรุ่งเรือง ในภูมิภาคทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ตลอดจนสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน และนโยบายของรัฐบาลไทยในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศ เพื่อนบ้านและกลุ่มประเทศอาเซียน โดยใช้การศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ตลอดจนสังคมและวัฒนธรรมของประเทศ และต่อมาในที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ได้ให้การรับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุ ประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน นับตั้งแต่การก่อตั้งอาเซียนถือได้ว่าประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจและการ พัฒนา ด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างมากจากความร่วมมือต่าง ๆ ของอาเซียนไม่ว่าจะเป็นประโยชน์

จากการที่ภูมิภาคเป็นเสถียรภาพและสันติภาพอันเป็นผลจาก กรอบความร่วมมือด้านการเมือง

และความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งถ้าหากไม่มีความร่วมมือเหล่านี้แล้ว เป็นการยากที่ประเทศไทย จะพัฒนาประเทศได้โดยลำพัง (กรมอาเซียนศึกษา, 2552 : 3)

ความสำคัญของการศึกษาในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนปรากฏรูปธรรมอย่างชัดเจนในปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน ที่ได้เน้นย้ำความสำคัญของการศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการนำอาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 โดยกำหนดให้อาเซียนมีวิสัยทัศน์สู่ภายนอก มีสันติสุข และมีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในการเป็นส่วนหนึ่งในสิ่งแวดล้อมของประชาชาติไทยและอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน การพัฒนาที่มีพลวัต และการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดและในสังคมที่เอื้ออาทรที่ระลึกถึงสายสัมพันธ์แน่นแฟ้นทางประวัติศาสตร์ ตระหนักถึงความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงในอัตลักษณ์ของภูมิภาค นอกจากนี้ วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาทิ การศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรม นวัตกรรม การส่งเสริมการป้องกันคุณภาพการทำงานและการประกอบการ รวมถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัย การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือทางด้านวิชาการและการพัฒนาซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการรวมตัวของอาเซียน การเสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาดังนั้น ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียนจึงได้ทวีบทบาทมากขึ้นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอาเซียนให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและแข่งขันได้ในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในหลากหลายด้านที่ส่งผลให้โลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อันเป็นยุคของสังคมฐานความรู้ กลไกความร่วมมือทางการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการสร้างอาเซียนสู่การเป็นประชาคมที่มีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม และทั้ง 10 ประเทศ ได้ประชุมและมีมติเห็นชอบให้เลื่อนเวลาในการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนเร็วขึ้นเป็นภายในปี ค.ศ. 2015 เพื่อให้อาเซียนสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจุบันและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เพื่อเป็นกลไกในการปรับปรุงการทำงานของอาเซียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีกรอบในการทำงานที่ชัดเจนและสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 47)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินโครงการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) โดยมอบหมายให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN เพื่อเตรียมเยาวชนไทยให้มีความพร้อมในการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน สามารถติดต่อสื่อสารและอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน โดยคัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากทุกภูมิภาค เข้าร่วมโครงการ เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียน จำนวน 68 โรงเรียนแบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ 1) โรงเรียน Sister school จำนวน

30 โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 1 ภาษา พหุวัฒนธรรม 2) โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน 1 ภาษา (ภาษาของประเทศที่มีชายแดนติดที่ตั้งของโรงเรียน เช่น ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย) พหุวัฒนธรรม เทคโนโลยี และพัฒนาให้เป็นศูนย์อาเซียนศึกษาที่มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนัก รวมทั้งจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยเสาหลัก 3 เสา ได้แก่ เสาหลักประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political and Security Community) เสาหลักประชาคมเศรษฐกิจ (ASEAN Economic Community) และเสาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio -Cultural Community) และ 3) ASEAN Focus School จำนวน 14 โรงเรียน ทั้งนี้มีโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายมากกว่า 500 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน และจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 1-2)

ดังนั้น การเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนเป็นจึงเรื่องที่สำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน การนำแนวคิดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน จึงเน้นที่การผสมผสานแนวคิดดังกล่าวเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ให้การทำงานทั้งหมดเป็นการทำงานตามปกติ โดยเป็นการประกันผลได้ว่า ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ ขณะเดียวกันก็เป็นการเตรียมการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติค่านิยมของพลเมืองไทยที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 3)

ดังกล่าวนมาแล้วข้างต้น อาเซียนเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงภารกิจสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความศักยภาพ พัฒนาการศึกษาระดับให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาได้พัฒนาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างศักยภาพคน โดยเฉพาะเยาวชนวัยเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพร้อมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในด้านต่าง ๆ ซึ่งผลการวิจัยจะสะท้อนให้เห็นระดับความพร้อม รวมถึงข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียน เป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงาน และการบริหารงานการจัดการพัฒนาสถานศึกษาสู่อาเซียน อีกทั้งยังเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อทางด้านวิชาการ เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจตลอดจนช่วยกระตุ้นการเตรียมความพร้อมของประชาชนในสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บุคคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,453 คน และทำการสุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 350 คน
2. ขอบเขตตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรต้น คือ 2.1.1 สถานภาพ 1) ผู้บริหาร 2) ครู
2.1.2 ขนาดโรงเรียน 1) ขนาดเล็ก 2) ขนาดกลาง 3) ขนาดใหญ่
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ระดับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาตามแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 6 - 12) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านปัจจัยสนับสนุน 2. ด้านการบริหารจัดการ 3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 4. ด้านคุณภาพผู้เรียน
3. ขอบเขตเวลา
ผู้วิจัยทำการศึกษาระหว่างเดือน มิถุนายน 2556 ถึง เดือน เมษายน 2557

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
2. ประวัติความเป็นมาของอาเซียนและวัตถุประสงค์หลักการของการก่อตั้งอาเซียน
3. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ
5. ทฤษฎีและแนวความคิดทางการบริหาร
6. บริบทการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานหน้าทีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,453 คน และ ทำการสุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 350 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open end) จากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 65-74)

2.3 สร้างแบบสอบถามในการวิจัย

2.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบด้านความเที่ยงตรง หรือความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง .เชิงเนื้อหา เพื่อให้คำชี้แนะว่าถูกต้องสมบูรณ์ มากน้อยระดับใด

2.5 นำแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์

2.6 นำข้อคำถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

2.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 15 คน ครู จำนวน 15 คน เพื่อวิเคราะห์

2.9 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้เป็นฉบับสมบูรณ์

2.10 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำบันทึกถึงสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลไปขอความร่วมมือและ

แนะนำวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามทั้งหมด 350 ฉบับ

3.4 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาหาค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.5 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดโรงเรียน โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพโดยทดสอบหาค่า (t-test แบบ Independent samples)

4.4 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยทดสอบหาค่าแปรปรวน (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

4.5 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและส่งเสริม การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ระดับความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมและรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณภาพผู้เรียน รองลงมาด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านการบริหารจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

2. การเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านคุณภาพผู้เรียน

3. ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าความถี่มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบริหารจัดการ ด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านคุณภาพผู้เรียน และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ดังนี้

1. ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านปัจจัยสนับสนุน ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านปัจจัยสนับสนุนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความเห็นว่าตนเองยังให้การสนับสนุนในทุกด้านยังไม่ดีพอ แต่ครูกลับพบว่าทางโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนดีมากแล้วด้านการบริหารจัดการความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความเห็นว่าตนเองได้บริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูก็มีความเห็นว่าผู้บริหารได้บริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ ดีมากแล้ว ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าครูมีความมั่นใจว่าตนเองได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะความพร้อมได้ดีแล้ว แต่ผู้บริหารกลับพบว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณภาพผู้เรียน ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านปัจจัยสนับสนุนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความเห็นว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเตรียมพร้อมเพื่อเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง แต่ครูผู้สอนกลับมีความเห็นว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเตรียมพร้อมเพื่อเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในระดับมากแล้ว

2. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตาม สถานภาพ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อพิจารณารายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านคุณภาพผู้เรียน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าสถานภาพที่มีความแตกต่างกันนั้นย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันได้ เนื่องจากภาระความรับผิดชอบมองเห็นได้ชัดเจนเลยว่า ผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นผู้ที่คอยมองรอบด้านในการปฏิบัติงานและสั่งการ สำหรับครูผู้สอนเป็นผู้ที่คอยปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร จึงทำให้มีการปฏิบัติงานมากกว่าสั่งการ ดังนั้นจึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งตรงกันข้ามกับขนาดโรงเรียน นั้นไม่ใช่เป็นสาเหตุของการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะขนาดใดก็ตาม การปฏิบัติตน และเตรียมความพร้อมนั้นต้องทำเหมือนกันทุกโรงเรียน

3. แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าความถี่มากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบริหารจัดการ ด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านคุณภาพผู้เรียน และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ 1) ด้านปัจจัยสนับสนุน แนวทางและข้อเสนอแนะ คือ จัดหางบประมาณ

เพิ่มเติมจากส่วนกลาง หรือระดมทุนในการหางบประมาณสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งภายใน และภายนอก โรงเรียนเพิ่มเติม 2) ด้านการบริหารจัดการ แนวทางและข้อเสนอแนะ คือ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกัน ในการสร้างเครือข่าย รวมถึงขยายเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้กว้างขวางมากขึ้น 3) ด้าน กระบวนการจัดการเรียนรู้ แนวทางและข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และแนะแนวทาง ในการพัฒนาการสอนของครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมี ส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น 4) ด้านคุณภาพผู้เรียน แนวทางและข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน หรือจัดให้มีการเข้าค่ายกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 ด้านปัจจัยสนับสนุน

1.1.1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทุกโรงเรียน ควรมีการนำครูภายในสังกัดเข้าร่วมอบรมรับการพัฒนการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียนเพื่อการสื่อสาร เป็นการรองรับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

1.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ควรมีนโยบายให้ผู้บริหารใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด ได้รับการส่งเสริมให้บุคลากรครูได้รับการส่งเสริมในการเรียนรู้ในการใช้ภาษา อาเซียนอย่างน้อย 2 ภาษา

1.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด ได้มีการเพิ่มทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการใช้ ICT โดยมีการจัดโครงการ หรือมีการศึกษาดูงานในเอกชนที่เป็นเลิศทางภาษา

1.2 ด้านการบริหารจัดการ

1.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ควรมีการส่งเสริมให้โรงเรียน มัธยมศึกษาในสังกัด สร้างเครือข่ายและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกอาเซียนทั้งภายในและ ภายนอก

1.2.2 ผู้บริหารในโรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือในการสร้างและขยายเครือ ข่ายกับภาคเอกชนและหน่วยงานอื่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

1.2.3 ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ศูนย์อาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.2.4 ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจั ดการศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประชาคมอาเซียน

1.2.5 ผู้บริหารควรมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์จำกัดได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

1.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ควรส่งเสริมให้ครูในโรงเรียน

มัธยมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

1.3.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ควรมีการส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.3.3 ครูควรได้รับการส่งเสริมให้ครูได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนพัฒนาทักษะ ด้านเทคโนโลยี (ICT)

1.4 ด้านคุณภาพผู้เรียน

1.4.1 ผู้บริหาร และครู ควรมีการเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสาร เพื่อให้นักเรียนสามารถพูดและสื่อสารกับครูได้มากยิ่งขึ้น

1.4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ควรมีนโยบายให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด ให้ชัดเจนสำหรับการตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นสมาชิกอาเซียน

1.4.3 ควรมีการเพิ่มทักษะการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้นักเรียนอยู่เสมอเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน

1.4.4 ครู ควรมีการตัดใจท้อและซักถามนักเรียนการคิดแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวในประเทศ หรือต่างประเทศ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ อีกทั้งเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้จะชี้ให้เห็นระดับความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2.2 ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในการกำหนดทิศทางและนโยบายเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแก่โรงเรียนในสังกัด ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 การวิจัยนี้จะเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีความเข้าใจความตระหนักและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน รวมทั้งยังจะช่วยให้สามารถวางแผนเพื่อจัดเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การวิจัยนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้ผู้วิจัยท่านอื่น สามารถนำแนวทางจากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการขยายผล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาบริบทขององค์ประกอบอื่นๆ ได้ต่อไป องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การเอกชน ภาครัฐหรือสถานประกอบการอื่น ๆ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมอาเซียน. (2552). **บันทึกการเดินทางอาเซียน** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: กระทรวงการต่างประเทศ กรมอาเซียน.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน.

- _____ (2553). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____ . (2554). **แนวทางการดำเนินงานเรียนฟรีเรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ปีงบประมาณ**. กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่** (พิมพ์ครั้งที่ 7) (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พรศ ทิวารัตน์ชัย. (2555). **การเตรียมความพร้อมบริหารจัดการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสหศึกษา เขตฐานทัพเรือและเขตกองเรือยุทธการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน** **สู่ประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี สีงาม. (2555). **การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด** **องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เอกราช อะมะวัลย์. (2554). **การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อม** **ด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558**. วิทยานิพนธ์ ร.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา.